

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічерда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Квашніна Анастасія Андріївна,
доктор філософії, асистент кафедри дитячої хірургії

Мельниченко Марина Георгіївна,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри дитячої хірургії

Каравасілі Олена Миколаївна,
асистент кафедри дитячої хірургії

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Одеській національний медичний університет

Наявні обставини, що диктують необхідність організації значної частини навчального процесу дистанційно, призводять до виникнення нових викликів, як для здобувачів вищої освіти, так і для викладачів. Зворотній зв'язок є невід'ємною частиною ефективного навчання, і розуміється як інформація, отримана від викладача, за допомогою якої студент може доповнювати, підтверджувати та реструктурувати матеріал навчальної дисципліни, аналізувати помилки [1].

В умовах очного навчання, зворотній зв'язок здебільшого є органічною частиною навчального процесу, яке майже не потребує додаткових організаційних заходів і в його основі є безпосереднє спілкування. В умовах дистанційного навчання (ДН), організація і контроль за цим процесом є одним із завдань викладача.

У дослідження V. Denmark, підкреслюється доцільність функціонування системи продуктивної взаємодії студентів та викладача у ДН як триєдину комбінацію основних дій: спостереження, обговорення і зворотній зв'язок [2]. Розглянемо практичні аспекти реалізації цих видів діяльності в ДН.

Спостереження спрямоване на отримання інформації про хід навчального процесу. Цей процес необхідний при самостійній роботі з інформаційними матеріалами дистанційного курсу, виконанні завдань курсу з представленням відповіді у електронному вигляді, написанні письмових робіт тощо. Особливістю організації спостереження у системі ДН є, перш за все, опосередкований характер взаємодії викладача

і студента, які розведені як у просторі, так і у часі. Важливою запорукою успішності цього процесу є чітке планування як усього навчального процесу та чітко сформульовані критерії оцінювання продуктивної діяльності здобувача освіти.

Другим важливим компонентом триєдиної дієвої комбінації зворотнього зв'язку є обговорення. Саме цей компонент дозволяє реалізувати спільну діяльність учасників процесу ДН. В процесі обговорення відбувається обмін інформацією, думками, судженнями. Прикладом вдалої категорії завдань для цього виду діяльності здобувачів освіти, є завдання спрямовані на проведення диференційної діагностики, тобто клінічних ситуацій, де немає одного можливого варіанту відповіді, та можливе конструктивне обговорення. Для ефективного навчання, роль викладача при цьому типі взаємодії, є не лише контроль засвоєння інформації студентом, а й постановка актуалізуючих питань, відповідаючи на які, студенти надають викладачу достатньо інформації, щоб він зміг оцінити їх рівень знань, вмінь, аналітичних здібностей та мотивації [3]. А вже на основі цієї інформації викладач зможе проектувати, коригувати, стимулювати навчальний процес, спрямовуючи студентів на досягнення поставлених цілей.

На нашу думку, одним із основних чинників встановлення ефективного зворотнього зв'язку в ДН є забезпечення максимально можливої віртуальної присутності викладача, що нерозривно пов'язано з інтерактивністю. Найбільш наближеною до аудиторного заняття формою ДН є, безумовно, відеоконференція, проте застосування лише цього режиму занять не демонструють високої ефективності в опанування навчального матеріалу [1].

Існують основні принципи, які слід враховувати щоб процес зворотнього зв'язку був ефективним та дійсно сприяв кращому опануванню навчального матеріалу:

- своєчасність та оперативність (коментарі та зауваження мають бути актуальними, надаватися достатньо швидко та мати вплив на подальше вивчення дисципліни);

- чіткість та однозначність (що означає зрозумілий студентам зворотній зв'язок, пов'язаний з результатами навчання та критеріями оцінювання);

- навчальний характер (а не тільки оцінний);

- прогнозування (зворотній зв'язок вказує, що студент може продуктивно вдосконалити у майбутньому);

— сталість (наявність безперервного діалогу, а не просто орієнтація на кінцевий результат);

— делікатність (відгук має відображати контекст та психоемоційні особливості студента, індивідуальні потреби та потенціал) [4].

Для забезпечення оперативного зворотнього зв'язку доцільно використання діалогових інструментів у складі навчальних платформ, у форматі «запитання — відповідь» у чаті або форумі, а також у вигляді коментарів викладача, під час або після виконання завдань. Однією з переваг онлайн-навчання, є, безумовно, можливість часткової автоматизації оцінки знань студента, особливо у частині формального засвоєння інформації [5]. Існує велика кількість подібних інструментів, починаючи, як із загально-доступних, наприклад створення тестових завдань у опитуваннях гугл, так і більш спеціалізовані інструменти на навчальних платформах, таких як MS-Teams або Moodle. Проте слід зазначити, що дана форма зворотнього зв'язку має носити лише поміжний характер, з огляду на зазначені вище принципи.

Як показує досвід ДН, студенти з зацікавленням ставляться до виконання групових робіт та взаємооцінювання. Викладачем повинні ставитися чіткі завдання і рекомендації до виконання групових робіт. В цьому випадку зворотний зв'язок має бути двонаправленим, тобто в ньому беруть участь як викладач, так і студенти. Він передбачає не тільки оцінювання результатів роботи викладачем, але й коментарі та рекомендації студентів до результатів роботи інших студентів та виконаної викладачем роботи [6].

Таким чином, на сьогоднішній день доступна велика кількість цифрових інструментів, які дозволяють реалізувати систему зворотнього зв'язку із здобувачами вищої освіти, які широко використовуються у роботі нашої кафедри. Перспективним вважаємо подальше вивчення можливостей ефективної онлайн-підготовки майбутніх лікарів та інтерактивного навчання. Вважаємо за необхідне підкреслити саме пріоритетну спрямованість процесу зворотнього зв'язку на навчальні цілі, а не лише на оцінювання, а також необхідність постійної рефлексії викладача, аналізу власної діяльності із метою покращення ефективності навчального процесу.

Список літератури

1. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / за ред. В. М. Кухаренка. Харків: Міськдрук, НТУ «ХПІ», 2016. 284 с

2. Denmark V. M., Podsen I. J. Coaching and mentoring first-year and students teachers. NY: EYE on education, 2000. 188 p.

3. Олійник Н. Ю. Зворотний зв'язок у дистанційному навчанні. URL : <https://2014.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=61&lang=ru>.

4. Jurs P., Špehte E. The Role of Feedback in the Distance Learning Process. *Journal of Teacher Education for Sustainability*. 2021. 23(2). 91–105. <https://doi.org/10.2478/jtes-2021-0019>

5. Шульга А. В. Використання інструментів зворотного зв'язку зі студентами під час дистанційного навчання. *Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах європейського союзу: Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції 20–21 жовтня 2022 р., м. Чернівці*. 2022. С. 182–186.

6. Мелашенко О. І. Досвід організації дистанційного навчання при вивченні пропедевтики педіатрії в умовах сучасних викликів. *Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19–20 листоп. 2020 р.* Полтава, 2020. С. 276–279.

Кир'язова Олена Вікторівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри філософії,
біоетики та іноземних мов

АКТУАЛІЗАЦІЯ МОВНОГО АСПЕКТУ ІМІДЖУ ЛІКАРЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-КОНСУЛЬТУВАННЯ

Одеський національний медичний університет

Професія лікаря завжди була однією з найактуальніших у всі часи та епохи. Звичайно образ лікаря з роками постійно змінювався як і вимоги до власників цієї спеціальності, проте незмінним залишається відповідальність за людські життя та долі що є основою роботи медичних працівників різних спеціальностей. Сьогодення диктує нам нові правила та закони також в медичній сфері. Образ сучасного лікаря окрім наявності професійних вмінь та навичок несе в собі ще багато складників. Медик має бути готовий до будь-якої нестандартної ситуації,

Кагляк Марія Дмитрівна, Кобильник Сніжана Миколаївна, Табуліна Алла Михайлівна, Дубіна Анжела Володимирівна, Дениско Тетяна Валеріївна ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СИНЕКТИКИ ДЛЯ МОТИВАЦІЇ ТА АКТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ОНМедУ У СКЛАДНОМУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ СТАНІ.....	87
Капрош Антоніна Вікторівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАТФОРМ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	90
Карпенко Юрій Іванович, Бліхар Олена Володимирівна ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА	94
Кащенко Ольга Анатоліївна ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ ЯК ПРОВІДНОГО ФАКТОРА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	96
Квашніна Анастасія Андріївна, Мельниченко Марина Георгіївна, Каравасілі Олена Миколаївна ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	99
Кир'язова Олена Вікторівна АКТУАЛІЗАЦІЯ МОВНОГО АСПЕКТУ ІМІДЖУ ЛІКАРЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-КОНСУЛЬТУВАННЯ.....	102
Корнован Галина Василівна, Данильчук Галина Олександрівна, Колотвіна Лариса Іванівна, Коваленко Світлана Федорівна ЗДІЙСНЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА КАФЕДРІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	106